

ΚΕΝΤΡΟ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ιδρυτές: Μέλπω & Οκτάβιος Μερλιέ - 1930

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Νέα έκδοση:

Η Έξοδος. Τόμος Ε'. Μαρτυρίες από τον Δυτικό Παράλιο Πόντο και την Παφλαγονία

Η Έξοδος. Τόμος Ε': Μαρτυρίες από τον Δυτικό Παράλιο Πόντο και την Παφλαγονία (Πρόλογος – Επιστημονική εποπτεία: Π. Μ. Κιτρομηλίδης. Εκδοτική ομάδα: Σ. Θ. Ανεστίδης, Μ. Α. Γαβρίλη, Β. Δαλακούρα & Μ. Κουρουπού. Αθήνα: Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 2016, 674 σ., ISBN 960-87610-2-6)

Κυκλοφόρησε ο νέος τόμος της Εξόδου με μαρτυρίες προσφύγων από τις επαρχίες του Δυτικού Παραλίου Πόντου και της Παφλαγονίας, της επαρχίας που εκτείνεται δυτικά του Πόντου και ανατολικά της Βιθυνίας, της οποίας οι μαρτυρίες της Εξόδου περιλαμβάνονται στον πρώτο τόμο της επιβλητικής σειράς. Έτσι κλείνει η ιστορική περιήγηση στην εθνογραφία του Μικρασιατικού Ελληνισμού που αποτυπώνεται στους πέντε τόμους της Εξόδου. Το έργο αυτό – πέμπτο και τελευταίο της σειράς – ολοκληρώνει ένα ερευνητικό και εκδοτικό πρόγραμμα του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών, το οποίο αποτέλεσε τον κεντρικό άξονα της επιστημονικής λειτουργίας του ιδρύματος για περισσότερο από μισό αιώνα.

Η έκδοση έρχεται να προστεθεί στους ήδη υπάρχοντες τόμους της Εξόδου με τις μαρτυρίες του Μικρασιατικού Ελληνισμού των δυτικών παραλίων, της κεντρικής και νότιας Μικρασίας και του μεσόγειου και ανατολικού παραλίου Πόντου (α. *Η Έξοδος. Τόμος Α'. Μαρτυρίες από τις επαρχίες των δυτικών παραλίων της Μικρασίας*. Πρόλογος: Γ. Τενεκίδη. Εισαγωγή, Επιλογή Κειμένων, Επιμέλεια: Φ. Δ. Αποστολόπουλον. Αθήνα: Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 1980 β. *Η Έξοδος. Τόμος Β'. Μαρτυρίες από τις επαρχίες της κεντρικής και νότιας Μικρασίας*. Εισαγωγή – Εποπτεία: Π. Μ. Κιτρομηλίδη. Επιμέλεια: Γ. Μουρέλουν. Αθήνα: Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 1982, 2004 [ανατύπωση] γ. *Η Έξοδος. Τόμος Γ'*.

Μαρτυρίες από τις επαρχίες του Μεσόγειου Πόντου. Πρόλογος – Επιστημονική εποπτεία: Π. Μ. Κιτρομηλίδη. Αθήνα: Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 2013 δ. Η Έξοδος. Τόμος Δ'. Μαρτυρίες από τον Ανατολικό Παράλιο Πόντο. Πρόλογος – Επιστημονική εποπτεία: Π. Μ. Κιτρομηλίδη. Αθήνα: Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 2015).

Οι μαρτυρίες του Δυτικού Παράλιου Πόντου και της Παφλαγονίας που περιέχει ο παρών τόμος αναδεικνύουν τις ιδιαιτερότητες της ιστορικής φυσιογνωμίας της περιοχής. Αυτά τα ιδιάζοντα χαρακτηριστικά μπορούν να συνοψιστούν στην διασπορά του Ποντιακού πληθυσμού από το εσωτερικό προς τον παράλιο Πόντο, στην αξιοσημείωτη ανάπτυξη της οικονομίας, της παιδείας και του εθνικού αισθήματος, στην εξέλιξη και αναδιοργάνωση της τοπικής εκκλησιαστικής ζωής, αλλά και στην πρωιμότερη πολιτική κινητοποίηση, η οποία εκδηλώθηκε με τη μορφή της αντίστασης στην Οθωμανική εξουσία αμέσως με την έναρξη του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Οι μαρτυρίες αποτελούν ένα μοναδικό συνδυασμό των απόχρου κοσμοϊστορικών γεγονότων με τα βιώματα της καθημερινότητας και το δράμα του ξεριζωμού. Συγχρόνως όμως εμπειρέχουν μια συνεχή σύγκριση του τότε, του χαμένου παραδείσου της αλησμόνητης πατρίδας, με το τώρα, την εμπειρία της προσφυγιάς και τον αγώνα της επιβίωσης που σήμαινε η εγκατάσταση στη νέα πατρίδα, συνιστώντας μια σημαντική πηγή για την κοινωνική ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας.

Το πρωτογενές υλικό παρουσιάζεται πλαισιωμένο με πληροφοριακά σημειώματα για κάθε οικισμό, επεξηγηματικά σχόλια και πλούσια εικονογράφηση με αυθεντικές φωτογραφίες από το Φωτογραφικό Αρχείο του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών. Για να διευκολυνθεί η ανάγνωση των μαρτυριών ο τόμος εμπλουτίζεται και με χάρτη που αποδίδει μια όσο το δυνατό πιο λεπτομερή αποτύπωση στον ιστορικό χώρο του Πόντου των οικισμών απ' όπου προέρχονται οι πρόσφυγες/πληροφορητές και οι αφηγήσεις τους. Η συνολική βιβλιογραφία η οποία ολοκληρώνει τον τόμο προσφέρεται ως βιοήθημα για περαιτέρω έρευνα των θεμάτων που ανακύπτουν και στους τρεις τόμους της Έξόδου του Πόντου.